

བོད་ཀྱི་བརྒྱུད་ལུགས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ།

དབལ་ལྷན་སྐྱོལ་པའི་གསུང་རབ།

འཇམ་དཔལ་ལྷན་སྐྱོལ་པའི་གསུང་རབ།

བོད་བཞི་བ།

མཛོད་བརྗོད།

མི་རིགས་དཔེ་ལྷན་ཁང་།

མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་དཔེ་ལྷན་ཁང་།

བོད་ཀྱི་བརྒྱ་ཐུག་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ་ལས་
ས་སྐྱ་བའི་གསུང་རབ་པོ་དང་བཞི་བ།

མཛོན་བརྗོད།

ས་པ་ཅུ་གྲུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དང་གཡུག་སྐྱོན་སངས་རྒྱས་དཔལ་གྱིས་མཛད།

མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་།
མཚོ་སྐྱོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་།

ཚུམ་སྒྲིག་འགན་ཁུར་པ།

责任编辑：

གདན་ཁྲིའི་ཚུམ་སྒྲིག་པ།

特约编辑：

མངོས་ཆ་རྩལ་འགྲོད་པ།

装帧设计：

མིག་ཀླུང་ཕུར་བ།

普日科

གོ་ཤུལ་གྲགས་པ་འབྱུང་གནས།

郭须·扎巴军乃

ཀླུང་རྩེ་ཆེ་རིང་།

吾 要

ཅུ་ཁྲིའི་ཚུམ་སྒྲིག་པའི་གསུང་རབ་ཁྲོད་བཞི་པ། མངོན་པོ་རྒྱུད།

ས་པར་ཀློན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ཀྱིས་མཛད།

*

མི་རིགས་དཔེ་སྟེན་ཁང་དང་མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་དཔེ་སྟེན་ཁང་གིས་
བསྟན་ཞིང་འཁྲུལ་སྤེལ་བྱས།

(ཕེ་ཅིན་རྩི་མིང་ལེ་བྱང་ལམ་ཨང་14པ། སྟེན་ཨང་100013

ཁ་པར་ཨང་གྲངས་64234411--6509)

མི་རིགས་དཔེ་སྟེན་ཁང་གི་སྤེལ་ཚད་པར་སྒྲིག་ཁང་ནས་པར་བསྒྲིགས།

ཕེ་ཅིན་དབྱི་རྒྱའི་པར་ཁང་ནས་པར་བཏབ།

2003ལོའི་ཟླ་11པར་པར་གཞི་དང་སོ་བསྒྲིགས།

2006ལོའི་ཟླ་1པར་ཕེ་ཅིན་དུ་པར་ཐིངས་གཉིས་པ་བཏབ།

དེང་ཚད། 850mm×1168mm 1/32 པར་ཤོག 11.5

པར་གྲངས། 3001 - 6,000 དེབ་རེར་སྒོར་20.00

图书在版编目(CIP)数据

辞藻本注/贡噶坚赞等著. - 北京:民族出版社,
2003.6

(藏族十明文化传世经典丛书. 萨迦派系列丛书/
更尕松保主编)

ISBN 7-105-05516-2

I. 辞... II. 贡... III. 藏语-修辞学 IV. H
214.5

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2003)第 040492 号

民族出版社和青海民族出版社联合出版

(北京市和平里北街 14 号 邮编 100013)

<http://www.e56.com.cn>

民族出版社微机照排 北京艺辉印刷有限公司印刷

各地新华书店经销

2003 年 11 月第 1 版 2006 年 1 月北京第 2 次印刷

开本:850 毫米×1168 毫米 1/32 印张:11.5

印数:3001-6,000 册 定价:20.00 元

该书如有印装质量问题,请与本社发行部联系退换
(电话:64234411-6509)

དཔེ་སྟན་གསལ་བཤད།

དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱུ་པའི་གསུང་རབ་པོ་ད་བཞི་པ་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་དཔེ་འདིར་གཞུང་གསུམ་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི་ས་པ་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་གིས་མཛད་པའི་《ཆོག་གི་གཏེར་》ཡིན་ཞིང་། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་ནང་གསེས་ལ་སྡེ་ཆོན་ཆོན་མོ་གསུམ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཆོན། གཉིས་པ་མཐོ་རིས་གྱི་སྡེ་ཆོན། གསུམ་པ་ས་འོག་གི་སྡེ་ཆོན་དང་བཅས་ཡིན། གཉིས་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་དེའི་འགྲེལ་པ་སྟེ་ཐང་པ་སློ་གྲོས་བརྟན་པ་བཞི་པས་བཅུམས་པའི་《ཆོག་གཏེར་གྱི་རིག་སྟེ་ཐང་པ་སློ་གྲོས་བརྟན་པ་བཞི་པས་སྐྱར་བ་》ཡིན། གསུམ་པ་ནི་དེའི་ཡང་འགྲེལ་གྱི་ཚུལ་དུ་རིན་སྲུང་སངས་དག་དབང་འཇིག་གསལ་གྱིས་བཅུམས་པའི་《མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མཁས་པའི་རྩ་རྒྱུ་》ཞེས་པ་བཅས་གཞུང་གསུམ་འདི་ནི་ཐོས་བསམ་གྱི་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་པོ་ཆེ་ལུ་བྱ་ཡིན་པས་ལས་དང་པོ་བའི་སྐྱུང་ས་བརྩོན་བྱེད་མཁན་རྣམས་འབྲལ་ཐབས་མེད་པའི་གཞུང་གསུམ་ཡིན་ནོ། །

མངོན་བརྗོད་《ཆོག་གཏེར་》མཛད་པ་པོ་ཆོས་རྗེ་ས་པ་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་ནི། ཡལ་དཔལ་ཆེན་འོད་པོ་དང་། དུམ་མ་ཅིག་གར་ཕུམ་ཉི་ཁྱི་ལྷུ་གཉིས་ཀྱི་སྐས་སུ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་རྒྱུ་ལྷན་ལོའི་(སྤྱི་ལོ་༡༡༩༩) དཔྱིད་ཟླ་ར་བའི་ཆོས་ཉེར་དུག་ལ་སྐྱེ་འབྱུང་ས། དེའི་ཆོ་བར་སྣང་འོད་གྱིས་ཁྱབ་པ་སོགས་ངོ་མཆར་གྱི་ལྷས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བྱུང་། བསྟན་བཅོས་ནས་གོག་པོ་གོག་ཐུབ་པ་ན་སྡེ་ཆོན་འདི་བག་ཆགས་སང་པས་སྤྱི་ཏའི་སྐད་གསུངས་པ་དང་། ཕྱག་

མཚུབ་གྱིས་རྒྱ་གར་དང་། ལ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་ཡུ་ལི་ཀླ་ལི་ཆར་རེ་བྱིས་ནས་སྒྲིག
 དེ་མི་འགོམ་པར་ཡང་ན་བསུབས། ཡང་ན་སྒྲོར་ནས་བྱོན། རྒྱ་སྒྲིག་པོད་སྒྲིག་
 མ་བསྐབས་པར་མཁྱེན། དེ་ནས་ཐོས་བསམ་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི། ཆོས་རྒྱུ་
 ཉིད་གྱིས། སྐྱེ་བ་གཞན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། ། མཁས་པ་ཏུ་མ་བསྐྱེན་པ་
 དང་། ། རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་སྒྲོ་སྒྲོས་གྱིས། ། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་འཇིགས་མེད་
 ཐོབ། ། ཅེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལྟར། ཡིག་རིགས་དང་། རི་མོ་སོགས་
 ལག་བཟོའི་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། རྒྱུ་བཅུན་རིན་པོ་ཆེས་སྒྲིགས་ཅམ་བཞུན་
 པ་འཕགས་ཞུན་གྱིས་བྱེད་པ་གཟིགས་སམ། གཞན་དག་གིས་བྱས་པ་ཐོས་པ་འཕ་
 རང་གིས་འགྲན་པ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིན་ཏུ་མཁས་ཤིང་བྱང་བ་འབད་པས་ཡུན་
 རིང་བསྐབས་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་གྱུར། བརྟག་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་།
 འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་དང་། ལྷགས་གྱི་བཞུན་བཅོས་སོགས་ལེགས་པར་མཁྱེན།
 ཐོག་མར་རྒྱུ་བཅུན་ཆེན་པོའི་བྱང་ཏུ་ཆངས་པར་སྦྱང་པའི་དགེ་བསྐྱེན་གྱི་སྒྲུབ་པ་
 རྣམས། མཆོན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་ཏུ་གསོལ། དེ་ནས་བྱང་ལེམས་གྱི་སྒྲུབ་
 པ་ལྷགས་གཉིས་དང་། དབྱེས་པ་རྩི་རྩེའི་དབང་རྣམས་ཉེ་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་ལྷན་ཏུ་
 མཛད། དགྲུང་ལོ་དགྲུ་པ་ནས་བཟུང་ཉེ་སྒྲུབ་ཐབས་མཆོ་སྐྱེས། ཅ་རྒྱུད་
 བརྟག་གཉིས། མཉམ་སྦྱར། རྩི་རྩེ་གྲུང་། ཡང་དག་སྦྱར་བ་སོགས་སྐྱགས་
 ལས་གསུངས་ཉེ། མདོར་ན་དགྲུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་ཡན་གྱིས་སྒྲུབ་མཛེ་བཅུན་ཆེན་པོར་
 རི་ལྟར་མངའ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་གསུངས་པར་མཁྱེན། དགྲུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་
 ལ་འོད་གསལ་གྱི་རང་ནས། ཨ་ཕྱིའི་འབུམ་པའི་བྱང་ཏུ་སྦྱོབ་དཔོན་དབྱིག་
 གཉེན་ལས་ཏུ་བ་གཅིག་ལ་སྒྲུབ་པ་གཅིག་གི་རྣམ་པས་མངོན་པ་མཛོད་ཆར་གཅིག་
 གསལ། མན་ལ་སང་པ་ན་ཆོག་དོན་མ་ལུས་པ་སྐྱགས་སུ་རྒྱུད། རྒྱ་གར་ཤར་
 རྒྱགས་སུ་སྒྲིགས་གྱི་སྒྲུང་པོའི་གདན་སར་འཁོད་ནས་ཆད་མ་སྤེ་བདུན་ལ་སོགས་པོ་

ཏིམ་པོའི་ལྷུ་མིག་བཟུང་བའི་གཟིམ་ལམ་བྱང་བས་ཚད་མ་འབད་མི་དགས་
 པར་མཁུན། དགུང་ལོ་བརྒྱ་དགུ་མན་ཚད་ནས་སྒྲིབ་དཔོན་ལྷ་སྟོན་དང་། སྤྱི་
 པོ་ལྷས་པ། རྒྱ་གར་གྱི་པ་རྟེན་ཏ་སྟོན་གྱི་དང་། རྒྱ་མིལ་སྟོན་ལས། པར་
 ཚད། སྒྲིལ་ལྷ། སྤེབ་སྒྱུར། མདོན་བཟོད། སྒྲིལ་གར། ཅིས་རིག་ལ་
 སྟོན་པའི་གནས་མང་པོ་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་པ་ལ་ཁ་ཆེ་པ་ཆ་ཆེན་
 རྒྱ་མིལ་ས་བསྟེན་པར་རྟོགས། སྤར་གྱི་མཚན་ལ་མཁུན་པོའི་མཚན་གྱི་མཐའ་
 ཅན་དུ་བྱས་ཏེ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོར་གསོལ། མཁུན་སྒྲིབ་དེ་
 དག་ལས། ཚད་མ། མདོ། འདུལ། གསང་སྟགས་སྟགས་མང་པོ་
 གསན། མདོར་ན། བརྒྱ་ཕྱག་རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་མི་མཁུན་པ་མེད་
 རོ། ། དེ་དག་མིང་རྒྱང་ཅམ་བཞག་པ་མ་ཡིན་པ་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་མཁུན་པར་
 མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་གར་གྱི་པ་རྟེན་ཏ་སྟོན་ཏ་སྟོན་ས་པ་ཆ་ལ་བསྟོན་པ་ལས།
 གང་གིས་ཀུན་ནས་ལེགས་པར་སྦྱང་པས་སྟོན་དགེ་ལས་བྱུང་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་དཔེ་
 བྲལ་བ། ། རིགས་སྒྲིལ་སྟོན་གྱིས་ནོར་ལྷན་གཞོན་ཅུའི་ཆོན་འང་རིག་པའི་གནས་ལྷ་
 དག་ལ་ཕུལ་བྱང་བ། ། ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ཁྱེད་ལྷའི་སྟོན་གསལ་རྒྱ་མཚོའི་
 མཐའ་ཁྲམས་ས་སྟེང་ཀུན་ན་རྟེན་དཀའ་སྟེ། ། སྟགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ཞབས་རུལ་
 རེག་ཁྱེད་གངས་ཅན་འདི་ན་མཁུན་པ་ཀུན་གྱི་མིག་གཅིག་ཡིན། ། སྒྲིལ་ལྷུ་
 མཁུན་རྟོག་གའི་ལྷུ་ལ་མ་རྟོགས་ཤིང་། ། སྤེབ་སྒྱུར་ལེགས་སྦྱང་ས་སྟན་དག་
 ཅམ་ལ་ཐོགས་པ་མེད། ། གསང་སྟགས་རིག་ཅིང་ཤེས་བྱ་ཀུན་སྦྱང་ས་སྟོན་གས་
 ཅན། ། ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་འགྲོ་ལ་རིང་དུ་གནས་པར་ཤོག ། ཅས་
 གཞན་གྱིས་བསྒྲུལ་ནས་མཛད་པ་མ་ཡིན་པར་ཆོས་མེད་ཡོན་ཏན་གྱིས་སྟགས་
 འཕྲོགས་ནས་རང་ཉིད་གྱིས་ཁྱེད་དུ་འཕགས་པའི་གདེང་འཛིག་ཆེན་པོས་རང་
 བཞིན་བཟོད་པའི་སྟོན་ནས་བསྟོན་པ་མཛད་པ་ཡིན། ཁ་ཆེའི་པ་ཆ་ཆེན་རྒྱ་མི

ལས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་བསྐྱར་དང་བྲིད་སྒྲུབ་ལུས།

ཁྱད་པར་དུ། གཞུང་ལུགས་གང་དང་གང་འཆད་ཀྱང་། ། རྣམ་
བཤད་རིག་པ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར། ། དགོས་དོན། བསྐྱུས་དོན། ཆོག་དོན།
མཆོམས་སྦྱར། བཀལ་ལན་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་། བྱི་
ནང་རིག་གནས་གང་ལ་ཡང་རྩད་ཅིང་བྲིས་པ་ན་ལུང་རིགས་དང་མཐུན་པའི་ལན་
ཐོགས་པ་མེད་པས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་མཆོག་དུ་མའི་ཐུགས་ཡིད་འཕྲོག་པར་མཛད།
རྒྱ་གར་སྟོ་ཕྱགས་པ་ལུ་ཐུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་འཕྲོག་བྱེད་དགའ་བོ་འཁོར་དུག་དང་
བཅས་པ་རིགས་པས་ཆོར་བཅད་ནས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ལ་བཀོད། གསུང་
རྩམ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་བྱས་སྐྱོད་སྐྱོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་
པས་དཔྱད་ལྡན་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད། རྗོད་བྱེད་ཆོག་གི་སྦྱར་བ་དཔེ་དང་གཏན་
ཆོག་ས། རྟེན་སྦྱར་གྱི་ཉམས་འདོན་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པས་སྒོ་
ཤོས་དམན་པས་ཀྱང་གོ་སྒྲུབ་ཅིང་ན་བར་སྟོན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་མདོ་
རྒྱད་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་དགོངས་པ་ཆེས་གསལ་བར་མཛད།

ཁྱད་པར་རིག་གནས་ཆུང་བ་འགའ་ཞིག་ནི་ཆོས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ལྗོངས་འདིར་
སྤོལ་བཏོད་པར་མཛད་པ་དང་། རྒྱ་གཞུང་བཀའ་དང་བསྟན་བཅས་དུ་མ་བོད་
སྐད་དུ་བསྐྱར་བར་མཛད། སྤྱི་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིམ་མཛད་
པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཐོགས་མེད་དུ་མཐོན། ལྟ་འདྲེ་མི་གསུམ་དབང་དུ་
བསྐྱུས། རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བརྟེན། སྟོན་ཐུགས་ཕྱོགས་ཀྱང་དུ་བྱུང་སྟེ་
རྒྱལ་བུ་གོ་དན་གྱིས་མཆོད་གནས་སུ་གདན་དྲངས། མཁས་གྲུབ་ཀྱི་འཆར་དུ་
མས་རྒྱལ་བོ་འཁོར་བཅས་དད་པའི་གནས་ལ་བཀོད་ནས་རྒྱ་ཡི་ཡུལ་དུ་ཐུབ་པའི་
བསྟན་པ་དར་བར་མཛད། དེ་ནས་ཆོས་རྗེ་ཉིད་བོད་དུ་བྱོན་པ་བས་བྱང་ཕྱོགས་
སུབ་ལུགས་ན་བསྟན་འགྲོ་ལ་ཕན་ཆེ་བ་གཟིགས་ནས་གནས་དེ་ཉིད་དུ་བལྟགས།

བོད་ཀྱི་གྲུ་སྒྲོབ་རྒྱལ་ལ་འབྲུལ་བ་དང་གནང་སྦྱོར་མང་པོ་བསྐྱར། ཆོས་ཀྱི་སྦྱོར་
 ལུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་ཐུབ་པ་དགོངས་གསལ་ལམ།
 རྒྱལ་སྐུ་ལམ་བཟང་ཞེས་བྱ་བ། རི་རྒྱུད་དུ། སྦྱོང་པ་རྒྱ་ཆེན་ཤིང་ཏུ་རྒྱས་པའི་
 མདོ། ། ལྟ་བའི་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན། ། མི་འགལ་གསལ་བར་སྟོན་
 པ་ཁོ་བོའི་གཞུང་། ། རིགས་པས་བསྐྱབས་པ་སྒྲུམ་འཛིན་གསུང་བཞིན་བཤད། །
 ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཤིང་རྒྱའི་སྤྱོད་འབྱེད་རྣམ་གཞིས་ཀྱིས་
 བསྟན་པའི་ལྟ་སྦྱོང་བྱུང་འབྲེལ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གཞུང་བཟང་པོ་བསྐྱར་རྟེ།
 ཆོགས་ཆོས་འདི་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་དུ་བཤད་པ་ཡིན་པས། འདི་སྒྲུབ་མ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལུང་ཐོབ་པ་ཡིན་པས། ཡི་གེ་འདི་ལ་སྟོས་ལ་ཤོད། འདི་
 བཞིན་ཉམས་སུ་ལོངས་གསུངས་པ་དང་། ལྷ་སྤྱིད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ། དབུས་
 གཙང་མངའ་རིས་དང་བཅས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཞིར་ཡོན་མཚོད་རྣམས་ལ་
 སྤྱིངས་པ། ཞེས་པ་གནང་། དེ་ལྟར་དགྲུང་ལ་བདུན་ཅུ་བར་དུ་བསྟན་འགྲོའི་
 དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྷགས་མོ་ཡག་གི་ལོར་(ལྷུ་ལ་
 ༡༢༥༡)གཞན་དོན་ལ་གཤེགས་པའི་ཚུལ་བསྟན། དེ་ནས་སྤུལ་པོ་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་
 བརྒྱབ་ཞིའི་ཐོ་རངས་དྲོ་ཆེ་དང་དྲིལ་བུ་ཐུགས་ཀར་བསྟོན་ནས། དབུའི་གཙུག་
 ཏོར་ལྷ་ལས་གསལ་བར་འཕགས་པ་སོགས་མཚན་དཔེའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཅིང་
 གཞུགས་སྦྱུའི་བཀོད་པ་བསྐྱབ་བར་མཛད། ཆོས་ཉེར་ལྷར་སྒྲུག་དུང་བཞུགས་པའི་དུ་
 བ་ཐམས་ཅད་འཇའ་ཆོན་དུ་གྱུར། རིང་བཤེལ་སྣ་ཆོགས་དཔག་མེད་བྱོན།
 དབུ་ཐོད་ལྷག་པའི་ཆ་ལ་བྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱ་དེ་གོང་དཀར་ཆོས་ལྡེའི་ནང་
 ཉེན་དུ་ལྷ་མོ་བཞུགས།

སྒྲུབ་མ་ནི་ཆོགས་གྲུབ་དཔོན་གསུམ། ལྷོ་མ་ལྷག་བཤེས་པ་དཔལ་བཟང་
 པོའི་མཐའ་ཅན་བརྒྱ་གསུམ། གཞོན་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མཐའ་ཅན་བདུན་ལ་

སྐགས་པ་མང་དུ་བྱོན་པའི་གཙོ་བོ་ནི་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ནོ། ། ཁོང་གིས་
བསྐྱེད་པའི་སྤྱི་བསྟན་བཙུག་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ད་ལྟ་དངོས་སུ་ཡོད་པ་ནི། རྩེ་
དགེའི་ཤིང་པར་དུ་འཁོད་པའི་བོད་བཞི་དང་། ས་སྤྱི་གོང་མ་རྣམས་ལཱའི་བཀའ་
འབུམ་ཁ་སྐོང་མ་ཁན་ཚུལ་གྱི་མས་རྒྱལ་མཚན་མཚོག་གིས་ལྷགས་པར་སྤེང་དུ་བོད་
གསུམ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་དང་འབྲེམ་སྒྲེལ་གནང་བའི་ནང་དུ་གསུང་སྐོར་ཁ་ཤས་ཤིག་
ཀྱང་ཡོད་དོ། །

ད་ལམ་བརྟུ་ཕྱག་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་ཚིག་སྦྱར་ལ་སྤྲོད་ས་པ་སེལ་བར་
བྱེད་པའི་མིང་གི་མངོན་བཟྩོད་ལར་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ། འཆི་བ་མེད་
པའི་སངས་ལྷན་མཛད་པའི་ཨ་མ་ར་ཀོ། ། དེའི་འབྲེལ་པ་རབ་འབྱོར་སྒྲ་བས་
མཛད་པ། སྤྱི་བོད་དཔལ་འཛིན་ལྷན་མཛད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་གསལ་བ་ལ་
སྐགས་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། བོད་གངས་ཅན་མྱེད་ས་སུ་གནས་ལྷ་རིག་པའི་པ་རྩེ་ཏ་
ཆེན་པོ་ས་སྤྱི་བ་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་མཚོག་གིས་མངོན་བཟྩོད་《ཚིག་གི་གཏེར་》
འདིའི་ནང་དུ་ཨ་མ་ར་ཀོ། ། དེའི་རྒྱུ་པ་གསུམ་པ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐྱད་ལ་འཇུག་པའི་ཕོ་
རྟགས། མོ་རྟགས། མ་ཉིང་གི་རྟགས་སྐགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་པ་དང་།
གསུམ་པ་ཉིང་ངའི་མཐའ་ལ་སྐགས་པ་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། མངོན་བཟྩོད་ཀྱི་
བསྟན་བཙུག་ཨ་མ་ར་ཀོ། ། དེའི་སའི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ཡང་ལེགས་སྦྱར་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་པས། དེ་དག་པལ་ཆེར་བོད་རང་གི་སྐྱད་ལ་མི་འཇུག་པས་མ་
བཤད་དོ། ། རྒྱུ་པ་བཞི་པར་བོད་ལ་མཁོ་བ་རྣམས་མདོ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པ་
དང་། བོད་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚིག་གི་སྦྱར་བ་རྣམས་དང་། མདོར་
ན་མངོན་བཟྩོད་ཀྱི་གཞུང་འདི་ཉིད་ནི་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུང་ས་བརྟུད་རྣམས་ཕྱོགས་
གཅིག་ཏུ་བསྟན་པའི་བསྟན་བཙུག་པའི་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

བསྟན་བཙུག་འདི་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་

ནམས་ལ་འཇུག་པ་དང་། གུ་ས་ཆེན་མོ་ཁག་གི་བཤད་གྲ་བ་དང་། ཞིབ་
འཇུག་དང་། སློབ་གྲ་ཆེ་ཆུང་ཁག་ལ་ཕན་འབྲས་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ། ། ཆོས་རྒྱུ་ས་
པའི་གྲིས་མཛད་པའི་《ཆོག་གཏེར་》དང་། སྟེ་ཐང་སློ་གྲོས་བརྟན་པ་བཞི་པས་
མཛད་པའི་《ཆོག་གཏེར་འབྲེལ་བ་》གཉིས་ཀྱི་མ་དཔེ་ནི་ལག་བྲིས་ཡིན། རིན་
སྤངས་ངག་དབང་འཇིག་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་《མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་
མཁས་པའི་ན་རྒྱན་》ཀྱི་མ་དཔེ་ནི་ལྷ་སའི་ཞོལ་པར་ཁང་ལྷན་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་མངོན་བརྗོད་འདི་པར་དུ་སྐྱོན་པར་ཨ་རིའི་ཞེ་ཏུ་ཡོག་ཀྱན་ཕན་
ཐེབས་ཆ་ ཆོག་ས་ པས་ ཡོན་ ལྷོར་ གནང་ བར་ ཐུགས་ རྩེ་ ཤིན་ ཏུ་ བས་ ཆེ་ ཞེས་ ལུ་
རྒྱུ། །

མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་དང་

མཆོ་སྟོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ནས།

སྤྱི་གཞི།

༥ ཡན་བདེ་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་སྒོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ།
 འདྲེན་མཆོག་མཉམ་མེད་ཤྲུའི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ཏུ་ཐོག་
 མར་མཛད་པ་བརྟུ་གཉིས་དང་བཅས་པས་ལས་ཅན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱོད་
 རྣམས་ཀྱི་བཤོ་སྐལ་ཏུ་སྦྱ་འབྱུངས། བར་ཏུ་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་མཚོ་ལྷར་ཏུ་
 བསགས། ཐམས་མཛོད་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཏེ་སྟེ་འགྲོའི་སྒྲོ་དང་ཁམས་
 དབང་མོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་
 པ་བསྐྱོར། དེའི་རྒྱལ་བལྟན་ལུང་རྫོགས་ཀྱི་བལྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་དེང་
 ཏུས་འཛམ་གླིང་ཏུ་དར་རྒྱས་ཆེ། མཆོག་གི་སྦྱལ་པའི་སྒྲོ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་རྣམས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་གྲོལ་གྱི་ལམ་བཟང་དཔག་མེད་སྟེར་
 བའོ། ། ལྷ་པར་ཏུ་བྱང་སྤྱོདས་གངས་ཅན་བོད་ཡུལ་ཏུ་སྦྱལ་པའི་ལོ་རྒྱ་བ་
 བཀའ་བྲིན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་མདོ་སྟགས་ཀྱི་བཀའ་དང་
 དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བལྟན་བཅོས་རྣམས་རྒྱ་སྐད་ལས་བོད་སྐད་ཏུ་བྱམ་པ་གང་བྱོའི་
 རྒྱལ་ཏུ་ཡང་དག་བསྐྱར་ཁུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཐབ། དེའི་དབང་ལུང་མན་
 དག་ཤིང་སྟན་བརྒྱུད་དང་བཅས་པ་སྤྲུལ་གོང་མ་རིམ་བྱོན་ནས་གཅིག་ནས་གཅིག་
 ཏུ་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཐག་དང་སྒྲིག་གི་ལྷགས་སྒྲིང་ལྷར་ཏུ་བར་མཛད་པ་ད་ལྟ་རང་ཅག་
 རྣམས་ཀྱི་རྩ་བའི་སྤྲུལ་མའི་བར་ཏུ་བརྒྱུད་ཡོད། ཡང་དག་གི་ལམ་འདི་ལ་བརྟེན་
 རྣམ་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་དང་། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ཁུས་པའི་སྐལ་
 ལྷན་གྱི་སྒྲིབ་མཛའ་པོ་བྱང་བ་དང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའོ། །

སྟོན་པའི་ཡང་དག་གི་དམ་ཆོས་འདི་ཉིད་ཡུལ་གྱི་གང་དུ་དར་བ་དང་།
 རྒྱགས་གང་དུ་བཞུགས་པ་ན་རིས་མེད་ཀྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རང་བཞིན་
 བཅོས་མེད་ཀྱི་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྩེ་ལྡན་པ། གཞན་པན་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལོ་
 བ་ལྟར་ལེན་ཅུས་པའི་ལྟ་བ་རྣམ་དག་འདི་ནི་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་འབྱུང་བའི་སྒོ་
 གཅིག་ཤུར་གྱུར་པའོ་ཞེས་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་སྒོ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་མཁས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ལུ་མཐའ་མེད་པའི་བསྟོད་བསྐྱེད་སྒྲོག་བཞིན་པ་ཞིག་ཡིན་ལོ། །

དེ་ཉིད་ཕྱིས་སུ་མཁས་པ་དང་ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་བསྟན་སོ་སོར་བྱས་
 ཏི་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་ལ་བཀའ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་པཌ་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་
 གསུངས་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་ཞེས་གྲགས་སོ། ། བཀའ་བསྟན་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་
 མཆོལ་བུ་འདི་རྣམས་ནི་གཞན་ལ་ངོམ་ན་ངོམ་རིན་ཡོད་པ་དང་། རང་གིས་ཉར་
 བ་ཉར་རིན་ཡོད་པའི་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་མི་རིགས་ཀྱི་བྱལ་བཞག་རིག་གནས་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པ་གསུག་ཡིན་ཞིང་། གཞུང་བཟང་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཡུང་རྒྱུན་ཅམ་
 ཡང་མ་ཉམས་པར་དེང་དུས་བར་དུ་བཞུགས་ཡོད། གསར་རྟེན་གི་གྲུབ་མཐའ་
 བྱང་ཚུལ་ནི་རྒྱ་གར་དང་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དང་ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བོད་གངས་ཅན་
 དུ་འགྱུར་མ་བྱེད་ཀྱི་འབྱུང་ལྟར་མཐོང་སྒྲིལ་ལྟེང་མ་དང་། དཔེར་ན་
 སྒླེའི་གཞུང་གསུམ་སོགས་ཇོ་པོ་སྤྱི་ཏི་རྩེ་ནའི་ཡན་ལ་བསྐྱུར་བའི་ཡུར་པ་དང་ཡང་
 དག་གི་སྒྲིལ་སོགས་ཡིན། དེའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པ་ལ་རྟེན་མ་པ་ཞེས་གྲགས།
 ཕྱི་འགྱུར་གསར་མ་པ་ཞེས་པ་ནི་དཔེར་ན་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དང་
 རྒྱ་ལོ་སྒོ་ལྡན་ཤེས་རབ་སོགས་ཀྱིས་བདེ་དབྱེས་གསང་གསུམ་སོགས་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་འདི་
 སྒྲིལ་རྣམས་བསྐྱུར་བ་ལ་ཕྱི་འགྱུར་གསར་མ་ཞེས་པ་དང་། དེའི་རིང་ལུགས་
 འཛིན་པ་ལ་ཕྱི་འགྱུར་གསར་མ་པ་ཞེས་གྲགས་སོ། ། ཕྱི་འགྱུར་གསར་མ་པ་ལ་
 བང་གསེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེན་སྐྱེ་བ་དང་། བཀའ་བསྟན་པ། དགོ་ལུགས་པ་

ཞེས་བོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལག་གསུམ་བྱུང་ཡོད། དེ་མེན་ད་དུང་རྫོང་ནང་པ་
སོགས་མདོར་ན་གྲུབ་མཐའ་ལག་བཞི་འཕེལ་མཁྱེན་གོང་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་དུས་སུ་སྐབ་
བརྒྱད་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཅེས་ཀྱང་གྲགས་པ་བཅས་མཁུལ་པའི་དབང་པོ་རྣམས་
ཀྱིས་མཛད་པའི་རིན་ཐང་ཅན་གྱི་བརྩམས་ཆོས་ཀྱང་ཆད་གཞལ་དུ་མེད་པ་མང་པོ་
ཞིག་ཡོད་དོ། །

གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་པ་ནི་སངས་རྒྱུས་
ཤུག་གྲུབ་པས་ལུང་གིས་ཟིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། འཇམ་དཔལ་ཙ་
པའི་རྒྱུད་ལས། དེ་ནས་ཡི་གེ་ས་དང་ཀ ། དང་པོ་དག་ཏུ་བརྗོད་པ་
དང་། ། ཞེས་སོ། ། གྲུབ་མཐའ་འདི་ཡི་ཆོས་བརྒྱད་གང་ནས་བྱུང་ཞེན་རྣལ་
འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་གངས་ཅན་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་རྗེ་
བཅུན་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་དགའ་སྟིང་པོ་ལ་བཀའ་བབས་པའི་གསང་སྤྲུལ་ས་རིན་
པོ་ཆེ་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་གདམས་པ་འདི་ཉིད་ཟབ་པའི་ཆེ་བ་བརྩ་
གཅིག་དང་སྟན་རྒྱུད་ཆད་མ་བཞི་དང་ལྷན་པར་གསུངས་ཏེ། ༡. གསུང་དག་
རིན་པོ་ཆེ་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་གདམས་དག ༢. འབྲས་བུ་ལམ་
དང་བཅས་པའི་གདམས་དག ༣. གཅིག་ཤེས་པས་མང་པོ་ཤེས་པའི་གདམས་
དག ༤. རྒྱུན་ཡོན་ཏན་དུ་སྦྲང་བའི་གདམས་དག ༥. བར་ཆད་དངོས་
གྲུབ་ཏུ་ལེན་པའི་གདམས་དག ༦. ཉིང་ངེ་འདྲིན་ངོ་ཤེས་པས་བསམ་གཏན་
ཀྱི་གཤམ་སེལ་བའི་གདམས་དག ༧. བར་ཆད་ངོ་ཤེས་པས་བདུད་ཀྱི་གཤམ་
སེལ་བའི་གདམས་དག ༨. རྒྱུན་ཡོན་ཏན་དུ་སྦྲང་ཤེས་ཤིང་བར་ཆད་དངོས་
གྲུབ་ཏུ་ལེན་པའི་གདམས་དག ༩. རྗེ་སྟོན་གསུམ་གྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལྷག་པར་ཤེས་པའི་གདམས་དག ༡༠. གསེར་འཁྱར་སྟེ་ལྟ་བུའི་གདམས་དག
༡༡. ཙ་བརྗོད་ཆེད་ཆོག་ཀྱང་གཞུང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བུ་ལྟ་བུའི་གདམས་དག་སྟེ་

ཟབ་བྱུང་བརྩ་གཅིག་དང་། ༡. སྤྲུལ་ཚད་མ་དང་། ༢. ཉམས་ཐྱིད་ཚད་
མ། ༣. བསྟན་བཅོས་ཚད་མ། ༤. ལུང་ཚད་མ་སྟེ་ཚད་མ་བཞི་དང་།
དབང་གི་རྒྱ་བོ་མ་ལུ་བ། ཕྱིན་ལྷབས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་མ་ཉམས། གདམས་ངག་གི་
སྐྱེ་ལོ་གི་ མོས་གུས་ཀྱི་བསམ་པ་ཆོས་པ་སྟེ་སྟན་བརྒྱུད་ཆེན་མོ་བཞི་དང་ལྷན་
པས། ཕྱིན་ངག་སང་བ་དེ་ལོན་ཉིད་མཐར་ཐུག་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་
ལམ་ལྷ་མཐར་ཕྱིན་པར་བཤོད་དེ་བྱུང་འབྱུག་སྐྱ་བཞིའི་དབང་ལྷག་རྒྱལ་བ་དོན་རྩེ་
འཆང་གི་གོ་འཕང་ལ་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་བཀོད་པའི་ཟབ་ལམ་གསང་བ་མད་དུ་བྱུང་
བའོ། ། དེ་འཛིན་གྱི་ལམས་དབང་ནམས་ཀྱི་སྟན་གསལ་དབྱར་གྱི་རྩ་གསང་ལྟར་
ཕྱགས་ཀྱན་ལྟར་བའོ། ། དྲི་མེད་རིང་ལུགས་འདི་ཉིད་ནི་ཐོག་མར་འཁོན་དཀོན་
མཆོག་རྒྱལ་པོ་དང་། ས་ཆེན་གོང་མ་ནམ་ལྷ་ནས་བཟུང་ད་ལྟའི་འཁོན་གྱི་གདུང་
རྒྱུད་འཛིན་པ་དཔལ་ས་སྐྱའི་ཁྱིམ་འཛིན་ངག་དབང་ཐེག་ཆེན་དཔལ་འབར་བར་དུ་
མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ནམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་
ཉིད་ནི་འཆང་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་དང་། བཤད་སྤྱད་ལས་གསུམ་དང་། ཐོས་
བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་སོགས་དམ་པའི་ཚུལ་དགུས་འཛིན་སྐྱོང་སྟེལ་གསུམ་གྱི་སྟོན་ནས་
བསྐྱུངས་དང་སྐྱོང་བཞིན་ཡོད། ས་སྐྱ་གོང་མ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་སྦྲེལ་རྒྱུད་ལས་གངས་
ཅན་པོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལག་ལམ་མོ་ཆེ་བྱུང་བའི་ཚུལ་ནི་ལོ་རྒྱུས་དང་དཔེ་ཐེར་ནང་
དུ་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན།

ཁྱད་པར་དུ་དམ་པ་ཁོང་གི་མཆོན་ཅན་ཐོས་པ་ཅན་གྱིས་སྐལ་ལྷན་འགྲོ་བ་
ནམས་ཆོ་འདི་ལ་འཇའ་ལུས་མཁའ་རྒྱུད་དུ་གསེགས་ལུས་པའི་འཇམ་མགོན་སྤྲུལ་
སྐྱུ་བརྩེ་ཏུ་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གིས་དཔལ་ས་སྐྱའི་དྲི་
མེད་རིང་ལུགས་རྒྱ་གར་དང་རྒྱ་ནག་ཕྱོགས་ཀྱན་དུ་དར་ཁིང་རྒྱས་པར་མཛད་དེ།
རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཚད་མ་རིགས་གཏིར་སོགས་བོད་ཆོས་མང་པོ་རྒྱ་ཆོས་

ལུ་བསྐྱར་པས། རྒྱ་ཆོས་བོད་དུ་བསྐྱར་བ་མང་ན་ཡང་། ། བོད་ཆོས་རྒྱ་ལ་
 བསྐྱར་བ་སྐྱུལ། ། ཞེས་སོ། ། རྒྱ་ཆོས་བོད་དུ་བསྐྱར་མ་ཁན་གང་ས་ཅན་གྱི་
 ལུ་བ་མཐའ་ཁག་གི་མཁས་པ་ལོ་སྤྱོད་བཅང་ན་ཡང་། བོད་ཆོས་རྒྱ་ལ་བསྐྱར་མ་ཁན་
 དཔལ་ས་སྐྱུ་པ་རྩེ་ཏ་ཁོ་ན་ཅམ་ལོ། ། རྒྱ་གར་འབགས་པའི་ཡུལ་གྱི་མཁས་པ་
 གཅིག་གིས་ཀྱང་སྤོབས་པ་ཅམ་ཡང་འཕྲོག་མི་རུས་པའི་ལུ་སྤྲེགས་འཕྲོག་བྱེད་དགའ་
 བོ་ལ་སོགས་པར་བསྟན་པ་དཔང་འཛིག་བྱས་ཏེ་ཆོད་པ་བྱས་པས་རིགས་ལམ་རྣམ་
 དག་གི་སྒྲིན་ནས་པས་སྐོལ་ལོག་སྤྱི་ཚང་ཚང་མ་ལུས་པ་ཆར་བཅད་དེ་རྒྱལ་བསྟན་
 བོད་གྱི་བསྟན་པའི་སྒྲིན་ཞབས་སུ་བཅུད་པ་དང་། དེང་དུས་ང་ཆོ་གང་ས་ཅན་
 རྒྱང་ས་སུ་གནག་རྩི་ཡན་ཆད་དུ་གྲགས་པའི་བརྒྱ་ཕྱག་རིག་གནས་ཞེས་པ་ནི་ས་སྐྱུ་
 པ་རྩེ་ཏ་མཆོག་གང་ས་ཅན་བོད་གྱི་བསྟན་ནམས་བགྲོ་སྐལ་དུ་མེབས་ནས་བཟུང་གཞི་
 བས་རིག་གཞུང་ཐམས་ཅད་བརྒྱ་ཕྱག་རིག་གནས་གྱི་ཁོངས་སུ་བསྟན་ཏེ་བྲིད་རྒྱན་
 གྱི་སྤུལ་གཏོད། ཕྱིས་སུ་ལུ་བ་མཐའ་ཁག་གི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་བསམ་
 བྱས་ཏེ་རིག་གནས་བརྒྱུ་ལ་མཁས་པ་ཡང་གནམ་གྱིས་ས་ཁེབས་པ་ལྟར་མང་པོ་བྱང་
 དང་འབྱུང་བཞིན་ཡོད། ཐོག་མར་བོད་གྱི་མཐའ་བསྐྱོར་ལ་གནས་པའི་ཡུལ་གྱི་
 ཐམས་ཅད་ལ་དམ་པའི་ཆོས་བརྒྱད་མང་པོ་སྤེལ། ལྷན་པར་དུ་མེས་རྒྱལ་ནང་
 ལུལ་གྱི་ཐོག་མའི་ཡོན་མཆོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་ཁོང་གིས་མཛད་པས་གང་ས་ཅན་
 བོད་ཡུལ་འདི་ལ་ཆོས་སྤྱིད་གང་གི་ཐད་ནས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞིང་མཛད་ཕྱིན་ཉི་མ་
 ལྟར་འཕེལ་བཞིག་ཡིན། དེའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པ་ལ་རྒྱལ་བས་ལུང་གིས་ཟིན་
 པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ངོར་ཆེན་རྩི་རྩི་འཆང་ཀྱན་དགའ་བཟང་པོས་གཙང་དཔལ་
 ངོར་ཞེ་མོ་ཆོས་ལུན་གྱི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ་པ་ནས་བཟུང་བདག་ཅག་གི་ཆབ་པའི་སྒྲ་
 མཁའ་ལྟར་བས་དོན་བཞི་པ་སྤྱི་ལོ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་པའི་
 ཉི་མ་བར་དུ་དེའི་བསྟན་པ་འཛིན་པའོ། ། རོང་སྟོན་ཤེས་བྱ་ཀྱན་གཟིགས་ཀྱིས་

དཔལ་ལྷན་ལྷན་འདུག་པ་ཕྱག་བཏབ་པ་ནས་བཟུང་ད་ལྟའི་བར་དཔལ་ཚར་པའི་
རིང་ལུགས་འཛིན་མཁུ་སྤྱོད་བྱ་དམ་པ་མཁུ་བྱི་ཉེར་ལྷ་པ་ཇེ་བཅུན་བྱི་ཆེན་དག་
དབང་མཁུ་རབ་ལྷན་བཏུན་ལེགས་བཤད་བྱ་མཆོ་བར་དུ་ཡོད། དེ་གསུམ་ལ་
གཙང་སངས་ཚར་གསུམ་དུ་གྲགས་སོ། །

དེའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པའི་མཁུ་པའི་དབང་པོ་ནམས་ཀྱི་གསུང་སུམ་སྐྱོ་
ལ་བོད་ཀྱི་བཏུ་ཕྱག་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ་ལས་དཔལ་ལྷན་ས་སྤྱི་གསུང་རབ་ཞེས་
པའི་དཔེ་ཆོགས་འདི་ནི་འཆད་ཉན་དང་ཞིབ་འཇུག་ལག་ལ་རིན་ཐང་ཏ་ཅང་ཆེ་བ་
ཡིན། དཔེ་ཆོགས་འདི་དག་ཕྱགས་བསྐྱེགས་བྱས་ན་དཔེ་ཆ་ཁ་ཤས་ཤིག་ལག་
བྲིས་རེ་བྱུང་ཅམ་ལས་མེད་པས་རྩལ་ཉེན་ཆེ་བའི་དཔེ་ཆ་ནམས་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་པ་
དང་། དཔེ་ཆ་ཁ་ཤས་ཤིག་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཡོད་ཀྱང་དེང་དུས་ཀྱི་གོམས་གཤིས་
ཀྱི་དབང་གིས་ལྷ་སྤྱོད་མི་བདེ་བས་བྱུང་བསྐྱེགས་ཆེན་པོ་འགྲོ་མི་ལྷན་པ་དང་།
དེའི་ལྷན་པ་མཐའ་འཛིན་པ་ལ་མཁུ་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་མེད་པར་ལྷན་དུ་ལྷན་
བའོ། ། མ་འོངས་པར་དཔེ་ཆ་འདི་ནམས་འཇུག་པར་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་དཔལ་ལྷན་
ལྷ་སྤྱོད་ཐོག་དུ་ལྷན་རིང་གནས་ལྷན་པ་དང་། དཀོན་མེ་ལག་དང་། བཤད་བྱ་
ལག་དང་། སྤྱོད་བྱ་ལག་གི་སྤྱོད་དེབ་བྱས་ན་སྤྱོད་པས་བདེ་བ་དང་། ཞིབ་འཇུག་
པ་ལག་གིས་ལྷ་སྤྱོད་བདེ་བ་དང་བཅལ་སྤྱོད་བ། དང་ལྷན་སྤྱོད་ནམས་དཔེ་ཆ་ཉར་
ཆོགས་ལ་དགའ་མི་ཞིག་ཡིན་ན་དེབ་སྤྱོད་ལེགས་འདི་ནམས་སྤྱོད་གཞི་ལེགས་པའི་
སྤྱོད་སུམ་མཆོད་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་སུམ་འདི་ཐོག་དུ་བཞག་སྤྱོད་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་མཆོད་པའི་
ཡུལ་དུ་བྱས་ན་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་བསགས་ཆོག་པ་མ་ཟད་མཇལ་བ་ཅམ་གྱིས་
དད་པའི་སྤྱོད་དབང་མེད་དུ་ལྷན་རྩལ་པའི་གསུང་ཉེན་འདི་ནི་མདོར་ན་འབྱོར་
ལྷན་ནམས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་ཞིང་མཆོག་སྤྱོད་མེད་པར་འབྱོར་བ་
སོགས་སྤྱོད་མ་ལ་དམིགས་ཏེ་མཁུ་པའི་དབང་པོ་ནམས་ཀྱིས་མཛོད་པའི་ལྷན་